

ivaYaya ihMdI

kxaa 7 vaI

idnaaMk 12°2°18

GaMTo

saUcanaa : saBaI P`aSna Ainavaaya- hOM.

SauQd BaaYaa va sauvaacya laoKna Apoixat hOM.

“ ivaBaaga A”

BaaYaaivaBaaga ³ AMk 40`

P`aSna 1¥ inamnailaiKt ivaYayaaom maom sao iksaI ek ivaYaya pr
inabaMQa ilaiKe :   □10¥

- i. ek vaIr À vaIraMganaa kI Aa%makqaa .
- ii. AByaasa ek vyai@t kao pUNA- banaata hO.
- iii. [-maanadarI : ek sava-EaoYz gauNa.
- iv. naIcao ide gae ica~ kao Qyaana sao doiKe AaOr]sasao
saMbaMiQat jaao ivacaar Aapko mana maom Aato hOM
,]naka vaNa-na kIijae :

P`aSna 2¥ inamnailaiKt ivaYaya pr ihMdI maom lagaBaga 120
SabdaoM maom p~ ilaiKe :   □7¥

3ilafafa AavaSyak'

' pSau pixayaaOM ko P`ait inama-ma vyavahar na krnao ki salaah doto hue CaoTo Baa[- kao p~ ilaiKe.

P`aSna 3¥ inamnailaiKt gaVaMSa kao pZ,kr ]sako nalcao ilaKo P`aSnaaoM ko]%tr ilaiKe : 10¥

एक धनी पुरुष ने एक maMidr बनवाया । maMidr maom उन्होंने ऐसा प्रबंध किया था कि maMidr में जो भी भूखा, दीन- दुखी या साधु saMt आए ,वह वहाँ दो-चार दिन आराम से ठहर सके । अब उन्हें एक ऐसे मनुष्य की आवश्यकता हुई, जो maMidr के सभी कामों kao zI क-ठाक calaata रहे । बहुत से लोग धनी पुरुष के पास आए , laoikna उस धनी पुरुष ने सबको लौटा दिया . वह अपने-आप ही एक भले आदमी को CaDTnaa चाहता था । बहुत से लोग काम न मिलने पर उस धनी पुरुष को गालियों देतो और उसे maUK-या पागल बtato । जब maMidr के d\vaar खुलते और लोग भगवान के दर्शन के लिए आने लगते तब वह धनी पुरुष अपने मकान की छत पर बैठकर चुपचाप आने जानेवाले लोगों को देखा करता था । एक दिन एक आदमी फटे और मैले कपड़े पहने maMidr में दर्शन krnao आया । वह बहुत पढ़ा लिखा भी नहीं जान pD,ta था । धनी पुरुष ने उसे अपने पास बुलाया और उसे maMidr की व्यवस्था सँभालने को kha। उस पुरुष ने kha मैं bahut पढ़ा- लिखा नहीं हूँ . मैं इतने बड़े maMidr का प्रबंध kOsao kr sakUDgaa Æ धनी पुरुष ने kha मैं जानता हूँ आप भले आदमी हैं । maMidr के रास्ते में एक ईंट का TukD,a gaD,a रह gayaa था और उसका एक कोना ऊपर निकला था । लोगों को उससे zaokr लगती ,AaOr]nhoM चोट लगती और वे उठकर चल देते थे । आपने उस टुकड़े को खोदकर वहाँ ki भूमि बराबर का दी . धनी मनुष्य ने कहा, " अपने कर्तव्य को जानने और पालन krnaovaalao लोग ही भले आदमी होते हैं । ' ' इस तरह वह आदमी maMidr का प्रबंधक बन gayaa.

P`aSna :

1° QanaI pu\$Ya nao @yaa kama ikyaa AaOr]sanao AagauMtkaoM ko ilae @yaa P`abaMQa ikyaa Æ 2

2° QanaI pu\$Ya kao kOsao AadmaI ki tlaaSa qaI Æ inaraSa laaOTnaovaalao laaoga]sa QanaI pu\$Ya kao @yaa samaJato qao Æ 2

3° ek idna kOsaa vyai@t maMidr maom dSa-na krnao Aayaa Æ 2

4° QanaI AadmaI nao Balao vyai@t kao kOsao phcaanaa Æ 2

5° [sa gaVaMSa sao @yaa saIK imalai Æ 2

vyaakrNa ivaBaaga

P`aSna 4¥ inamnailaiKt P`aSnaoM ko]%tr inado-Saanausaar ilaiKe :

- I. inamnailaiKt SabdaoM ko ‘dao’ pyaa-yavaacaI Sabd ilaiKe :
2
1° gaNaoSa   2° GaaOD,a
- II. inamnailaiKt SabdaoM ko ivalaaoma Sabd ilaiKe :
1
1° Anaulaaoma   2° AaSaa
- III. ilaMga badilae : 1
1° AiBanaota   2° icaD,a

- IV. vacana badilae : 1
 1° tlavaar 2° qaalaI
- V. ASaud\Qa Sabd kao Saud\Qa kIijae :
 1
 1° AaOgauNa 2° karna
- VI. laaokaoui@t ka isaf- Aqa- ilaiKe : 1
 1° ku%ta BaI duma ihlaakr baOzta hO.
- VII. inamnailaiKt mauhavaraoM ko Aqa- ilaKkr]naka vaa@yaaom
 maom P`ayaaoga klijae : ³kao[- 2´ 3
 1° AaDKoM naIcaI haonaa.
 2° ek AaDK sao doKnaa.
 3° Aasamaana fT pD,naa.

P`aSna 5¥ inado-Saanausaar vaa@ya pirvat-na klijae :

3

1° maukoSa TI°vaI doK rha qaa.³ kala phcaanakr Baod ilaiKe.´

2° Aha ² iktnaa sauMdr maaor hO. ³ Avyaya phcaanakr Baod
 ilaiKe.´

3° nalilamaa nao naaSta ikyaa. ³ iËyaa roKaMikt krko Baod
 ilaiKe.´

ivaBaagaba

saaih%ya ivaBaaga ³AMk 40´

gaVivaBaaga

P`aSna 5¥ A´ inamnailaiKt P`aSnaaoM ko]%tr ilaiKe :

¤12¥

- i. Baart maom caaya ka P`avaoSa iksa P`akar huAa Æ
- ii. kMpnaI sarkar nao ranaI caonnammaa ko ilae @yaa Ôrmaana Baojaa qaa Æ
- iii. caaya ko janma kI @yaa khanaI hO Æ bata[e.
- iv. ranaI caonnammaa phlao yaud\Qa maom AMga`ojaaom sao jaIt ga[-, pr dUsaro yaud\Qa maom har ga[-. @yaaom Æ

Aa´ inamnailaiKt P`aSnaaoM ko]%tr ek vaa@ya maom ilaiKe :

¤3¥

- i. kMpnaI sarkar ka dUt banakr kaOna Aayaa qaa Æ
- ii. AMga`ojaaom d\vaara rolavao sToSanaaoM tqaa basa AD\ DaoM pr @yaa naaro ilaKvaeae gae Æ
- iii. kaolakta ko pScaat\ caaya kI KotI ihmaalaya ko kaOnasao xao~ AaOr Asama ko kaOnasao P`adoSa maom haonao lagaI Æ

P`aSna 6¥ A´ ir@t sqaanaaoM kI pUit- klijae :

¤3¥

1°vao ..... kao kmajaaor tao samaJato hOM , pr yah nahIM jaanato ik samaya Aanao pr vah ..... ivakrala \$p QaarNa kr laotI hO.

2° AnaukUla ..... AaOr ..... ko karNa Baart maom caaya kI KotI lahlaha]zI .

3° mauJao Alaga ..... caaihe Â ijasa pr maora
..... hao.

Aa' inamnailaiKt vaa@ya iksanao iksasao kha ilaiKe :

□3¥

- i. 'hma Tumakao bahaot [naama dogaa.'
- ii. ' caup rh nark ko kID,o.'
- iii. ' dIvaana jaI ² AMga`oja Aapkao [naama maom iktnaa ihssaa doMgao Æ '

[´ Sabdaq- ilaiKe :

□3¥

i. nama	ii. K%tI
iii. tlaba	iv. hkdar
v. poya	vi. baMdaobast

pVivaBaaga

P`aSna 7¥ A' inamnailaiKt P`aSnaoM ko]%tr ilaiKe :

□3¥

- i. kiva ko Anausaar ga`amaINa laaoga Sahr kI Aaor @yaaom
plaayana kr rho hOM Æ 1½
- ii. ' Baart vaYa- mahana' [sa kivata sao @yaa saIK imalatI hO
Æ 1½

Aa' inamnailaiKt kivata kI pMi@tyaaom ka saMdBa-saiht Baavaaqa-
ilaiKe : □ 2 + 3¥

sa%ya, Qama- , nyaaya, nalit ko hma hOM sada pujaarI.
Par AQama- , Anyaaya nahIM sahtI tlavaar hmaarI.
' P`aaNa jaaeÐ pr vacana na jaa[- yahI hmaarI Aana.
'sa%yamaova jayato' ka Pyaara Amar hmaara naara.

puNyaBaUima hO , kma-BaUima hO, Baart raYT/ hmaara.
kRYNa , krIma , rhIma , rama hO hmakao pUjya samaana.

[` Sabdaqā- ilaiKe :

α2¥

i. laaokgaIt

ii. inaBa-ya

iii. maaOna

iv. baaḌko

baalaramaayaNa

P`aSna 8¥ inamnailaiKt P`aSnaaoM ko]%tr ilaiKe :

α6¥

i. hnaumaana AaOr salta kI BaoMT ka vaNa-na krao.

2

ii. rama ko saaqa kaOna kaOna AyaaQyaa Aae ?

2

iii. rama AaOr Bart kI BaoMT ka vaNa-na krao.

2

*****samaaPt*****